

24.6.2010

PRANEŠIMAS NARIAMS

Tema: **Peticija Nr. 1834/2009 dėl Tarybos pamatinio sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos ir *non bis in idem* principo nesilaikymo, kurią pateikė Graikijos pilietis Konstantinos Lazaridis**

1. Peticijos santrauka

Peticijos pateikėjas nurodo, kad Prancūzijos teismas nuteisė jį už veiką, dėl kurios anksčiau Graikijos teismas paskelbė jį nekaltu, ir kad dėl šios konkrečios srities ES teisės aktų spragų jis turi atlikti laisvės atėmimo bausmę Prancūzijoje. Atsižvelgdamas į tai peticijos pateikėjas nurodo, kad Tarybos pamatiniu sprendimu 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos ES piliečiai neužtikrinami, kad valstybių narių teismų institucijos laikytųsi *non bis in idem* principo. Todėl peticijos pateikėjas ragina Europos Parlamentą imtis reikiamų priemonių, skirtų užtikrinti, kad šis rimtas teisinio pagrindo trūkumas būtų ištaisytas.

2. Priimtinumai

Paskelbta priimtina 2010 m. kovo 23 d. Komisijos buvo paprašyta suteikti informaciją (pagal Darbo tvarkos taisyklių 202 straipsnio 6 dalį).

3. Komisijos atsakymas, gautas 2010 m. birželio 24 d.

„Europos Komisija nėra įgaliota kištis į valstybių narių baudžiamosios teisenos sistemų kasdienę veiklą. Taigi šiuo konkrečiu atveju atsakomybė teisiškai įvertinti peticijos pateikėjo bylą tenka Prancūzijai ir Graikijai.

Vis dėlto Komisija, suteikdama Peticijų komitetui informaciją, norėtų pateikti keletą pastabų.

Europos Sąjungoje baudžiamosioms byloms taikoma su *non bis in idem* principu susijusi privalomoji taisyklė nustatyta Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 54–58 straipsniuose. Šią nuostatą ne kartą aiškinęs Teisingumo Teismas pabrėžia, kad visoje Europos Sąjungoje *non bis in idem* principas taikytinas ir išteisinamiesiems nuosprendžiams, suprantama, su sąlyga, kad antrasis teismo procesas susijęs su tomis pačiomis bylos aplinkybėmis (žr. 2006 m. rugsėjo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-150/05, *Van Straaten*).

Be to, Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (OL L 328, 2009 12 15, p. 42) siekiama užkirsti kelią atvejams, kai to paties asmens atžvilgiu dėl tų pačių bylos aplinkybių vyksta paralelūs baudžiamieji procesai skirtingose valstybėse narėse. Tokiais atvejais iš tikrųjų kiltų pavojus, kad gali būti priimti du galutiniai su tomis pačiomis bylos aplinkybėmis susiję teismo sprendimai, pažeidžiant *non bis in idem* principą. Šį pamatinį sprendimą valstybės narės turi įgyvendinti iki 2012 m. birželio 5 d.

Non bis in idem principo klausimu, 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1) 3 straipsnyje, „Europos arešto orderio privalomo nevykdymo pagrindai“, nustatyta kad: „Vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija (toliau – „vykdančioji teisminė institucija“) atsisako vykdyti Europos arešto orderį šiais atvejais: 2. jei vykdančiajai teisminei institucijai yra pranešta, kad prašomam perduoti asmeniui kurioje nors valstybėje narėje yra priimtas galutinis teismo sprendimas už tą pačią veiką, jei paskyrus bausmę, toji bausmė yra atlikta arba atliekama, arba nebegali būti atlikta pagal nuteisusios valstybės narės įstatymus.“ Šis privalomas atsisakymo pagrindas paremtas prielaida, kad vykdančiajai teisminei institucijai yra pranešta apie ankstesnį teismo sprendimą – tuo veikiausiai pasirūpintų pats susijęs asmuo arba jam atstovaujantis teisininkas.

Pagaliau Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 50 straipsnyje nustatyta, kad niekas negali būti antrą kartą teisiamas ar baudžiamas už nusikalstamą veiką, dėl kurios Europos Sąjungoje jis jau buvo galutinai išteisintas ar pripažintas kaltu pagal įstatymą.

Išvados

Komisija neturi įgaliojimų toliau nagrinėti šį konkretų atvejį. Peticijų komitetas galėtų peticijos pateikėjui patarti konsultuotis su teisininkais dėl Prancūzijos teisės sistemoje galimų teisės gynimo priemonių.“